

Διαχείριση μεταναστευτικών ροών - Κοινωνική Ένταξη των μεταναστών και τοπική αυτοδιοίκηση

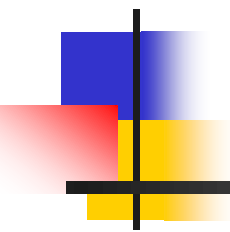
ΚΣΤ' Εκπαιδευτική Σειρά «Αλέξανδρος Σβώλος»

Κοσμίδης Σ. Μιχαήλ

MSc, Απόφοιτος Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης,
Προϊστάμενος Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής,
Υ.Μ.Α.

Αθήνα, Απρίλιος – Ιούλιος 2020

3^η Παρουσίαση

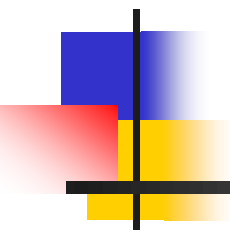

Διεθνής και ευρωπαϊκή διάσταση της μετανάστευσης

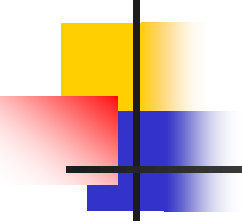

Θεματικές ενότητες

- Ο διεθνής διάλογος για τη μετανάστευση (I)
- Οι θεσμικές αρμοδιότητες της ΕΕ και η ενσωμάτωση της μεταναστευτικής πτυχής στις εξωτερικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης
 - Το θεσμικό πλαίσιο της μετανάστευσης στην ΕΕ (II)
 - Η πρακτική του Πολυετούς Προγραμματισμού στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων (III)
 - Η Σφαιρική Προσέγγιση για την Μετανάστευση και την Κινητικότητα (IV)

Ο διεθνής διάλογος για τη μετανάστευση (I)

Ο διεθνής διάλογος (1 από 11)

Παγκόσμια Επιτροπή Διεθνούς Μετανάστευσης (2003)

Φόρουμ δεκαεννέα (19) ειδικών
παγκόσμιας κλίμακας με ευρύ
φάσμα εμπειρογνωμοσύνης και
γεωγραφική ισορροπία

- μελέτη του migration governance
- αποτύπωσης καλών πρακτικών (παγκόσμια)
- αναζήτηση αλληλοεπίδρασης μετανάστευσης και τομεακών πολιτικών
- διερεύνηση της ενίσχυσης της διεθνούς διακυβέρνησης της μετανάστευσης.

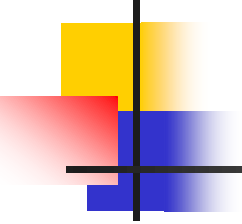

Ο διεθνής διάλογος (2 από 11)

Εκθεση της
Παγκόσμιας
Επιτροπής (2005):
**«Migration in an
Inter –
connected
World: New
Directions for
Action»**

Μια πρώτη
συνεκτική ανάλυση
της διεθνούς
μετανάστευσης

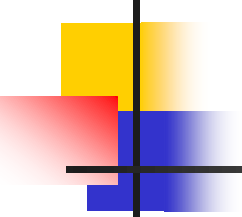
- η θέση των μεταναστών σε μια παγκόσμια αγορά εργασίας,
- η ανθρώπινη κινητικότητα και η διασύνδεσή της με την ανάπτυξη,
- η πρόκληση της παράνομης μετανάστευσης & η κυριαρχία του κράτους,
- η διαφορετικότητα vs η συνοχή στις χώρες υποδοχής,
- η διασύνδεση της μεταναστευτικής νομοθεσίας με τα ανθρώπινα δικαιώματα &
- η διακυβέρνηση της διεθνούς μετανάστευσης σε εθνικό, διμερές, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο.

Ο διεθνής διάλογος (3 από 11)

Πρώτος Διάλογος Υψηλού Επιπέδου Γ. Συνέλευση ΗΕ (2006)

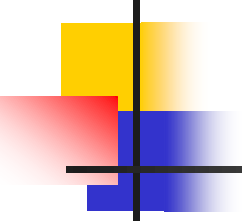
- Ίδρυση Παγκόσμιας Ομάδας Μετανάστευσης (GMG / 12 οργανισμοί ΗΕ)
- Ίδρυση Παγκοσμίου Φόρουμ για τη Μετανάστευση και την Ανάπτυξη (GFMD)
- Εξέταση των πολυδιάστατων πτυχών της διεθνούς μετανάστευσης και της ανάπτυξης
- Τέσσερις (4) παράλληλες θεματικές συζήτησης α) τα δικαιώματα των μεταναστών, β) η εμπορία ανθρώπων και η παράνομη διακίνηση μεταναστών, γ) τα εμβάσματα και δ) οι εταιρικές σχέσεις σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο

Ο διεθνής διάλογος (4 από 11)

GFMD (2007 – 2020)

- η μεγαλύτερη (διεθνώς) άτυπη, ετήσια, μη δεσμευτική, εθελοντική διακυβερνητική διαδικασία
- υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής & κοινωνία των πολιτών, ιδιωτικός τομέας, κοινωνικοί εταίροι & αυτοδιοίκηση
- παροχή πλαισίου ανεπίσημης συζήτησης πολιτικών και πρακτικών προκλήσεων,
- ανταλλαγή καλών πρακτικών και εμπειριών,
- πληροφόρηση σχετικά με θεσμικά ή πολιτικά κενά / ελλείψεις,
- καθιέρωση εταιρικών σχέσεων / συνεργασιών μεταξύ κρατών ή κρατών και εταίρων &
- συνεισφορά στη διεθνή ατζέντα μετανάστευσης – ανάπτυξης.

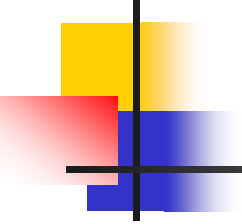

Ο διεθνής διάλογος (5 από 11)

Δεύτερος Διάλογος Υψηλού Επιπέδου Γ. Συνέλευση ΗΕ (2013) I

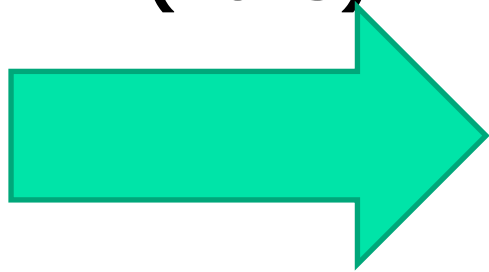

- Συζητήθηκε το πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης μετά **το 2015** και η ενσωμάτωση σε αυτό το πλαίσιο της μεταναστευτικής πτυχής, ως οριζόντια πτυχής που διατρέχει το σύνολο της πολιτικής &
- Υιοθετήθηκε σχέδιο οκτώ (8) σημείων δράσης

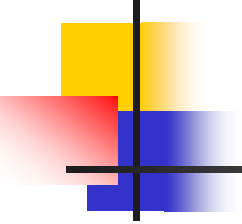
Ο διεθνής διάλογος (6 από 11)

Δεύτερος Διάλογος Υψηλού Επιπέδου Γ. Συνέλευση ΗΕ (2013) ΙΙ

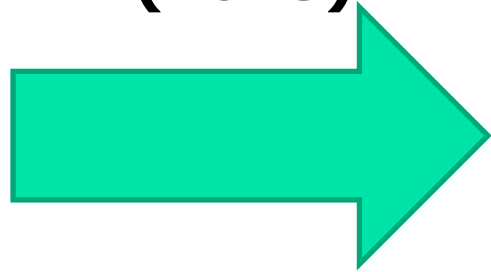
**Υιοθετήθηκε
σχέδιο οκτώ (8)
σημείων δράσης**

- η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών,
- η μείωση του κόστους της μετανάστευσης για εργασία,
- η εξάλειψη της εκμετάλλευσης των μεταναστών (συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας)
- η αντιμετώπιση των προβλημάτων των παρανόμων μεταναστών,

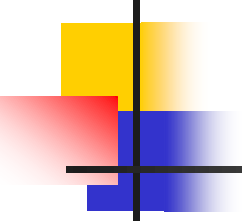
Ο διεθνής διάλογος (7 από 11)

Δεύτερος Διάλογος Υψηλού Επιπέδου Γ. Συνέλευση ΗΕ (2013) ΙΙΙ

**Υιοθετήθηκε
σχέδιο οκτώ (8)
σημείων δράσης**

- η βελτίωση των αντιλήψεων κοινού για τους μετανάστες,
- η ενσωμάτωση της μετανάστευσης στην αναπτυξιακή ατζέντα,
- η ενίσχυση των αξιόπιστων δεδομένων και των αξιόπιστων πληροφοριών στα κράτη για τη μετανάστευση &
- η ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων και της συνεργασίας για τη μετανάστευση.

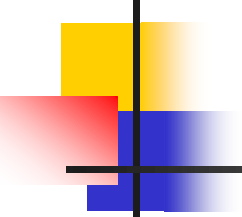

Ο διεθνής διάλογος (8 από 11)

Γ. Συνέλευση ΗΕ (2015)

Υιοθέτηση της
Ατζέντα του 2030 για
την αειφόρο ανάπτυξη
(sustainable
development), η οποία
περιγράφει ένα κοινό
σχέδιο για την ειρήνη
και την ευημερία

- Δεκαεπτά (17) Στόχοι για την Αειφόρο Ανάπτυξη (SDGs)
- Στόχος 10 (μείωση ανισότητας μεταξύ χωρών), Υποστόχος 10.7 «η διευκόλυνση της **τακτικής, κανονικής και υπεύθυνης μετανάστευσης** και της κινητικότητας των ανθρώπων, η οποία περιλαμβάνει την υλοποίηση σχεδιασμένων και καλά διαχειριζόμενων πολιτικών μετανάστευσης»

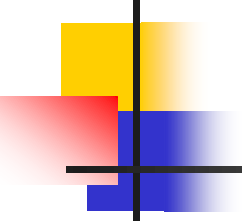
Ο διεθνής διάλογος (9 από 11)

Γ. Συνέλευση ΗΕ (2016)

Διακήρυξης της
Νέας Υόρκης για
τους Πρόσφυγες και
τους Μετανάστες
Πρόβλεψη για την
υιοθέτηση δύο (2)
διακριτών
Συμφώνων
(Μετανάστευση &
Πρόσφυγες).

Παγκόσμιο Σύμφωνο για μια ασφαλή, νόμιμη και τακτική μετανάστευση

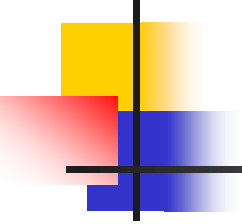
- άτυπες διαβουλεύσεις (Απρίλιος – Δεκέμβριος 2017)
- επίσημες διαπραγματεύσεις (Φεβρουάριος – Ιούλιος 2018),
- πολύ δύσκολες διαπραγματεύσεις (αντικρουόμενες απόψεις ομάδων χωρών στα ΗΕ: χώρες προέλευσης, χώρες διέλευσης ή χώρες προορισμού) &
- συμφωνήθηκε Ιούλιο 2018 και υιοθετήθηκε Δεκέμβριο 2018 (Marrakesh).

Ο διεθνής διάλογος (10 από 11)

το Παγκόσμιο Σύμφωνο (μετανάστευση)

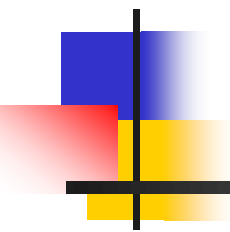
- 23 στόχοι
(προτεινόμενες
δράσεις /
εργαλειοθήκη)
- καλύπτουν όλες
τις διαστάσεις
του φαινομένου
- κοινές κατευθυντήριες αρχές της
διεθνούς κοινότητας για τη
μετανάστευση,
- ανθρωποκεντρική προσέγγιση,
- διεθνής συνεργασία,
- σεβασμός εθνικής κυριαρχίας και
κανόνων δικαίου,
- συνέργεια με SDGs,
- προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- μέριμνα για προστασία παιδιών &
- συνεκτική προσέγγιση μετανάστευσης
(όλοι οι τομείς πολιτικής).

Ο διεθνής διάλογος (11 από 11)

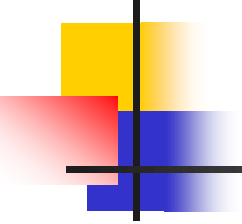
Μηχανισμοί παρακολούθησης Παγκοσμίου Συμφώνου

- Νέο Δίκτυο των ΗΕ για τη Μετανάστευση (όλα τα όργανα των ΗΕ / ΔΟΜ / παρακολούθηση υλοποίησης Συμφώνου),
- Εκτελεστική Επιτροπή (ΗΕ) & θεματικές ομάδες εργασίας,
- Μηχανισμός «Οικοδόμησης Δυνατοτήτων» (ενίσχυση δυνατοτήτων χωρών καταγωγής)
- «Φόρουμ για την Επισκόπηση της Διεθνούς Μετανάστευσης» (από το έτος 2022 και ανά τετραετία)

Οι θεσμικές αρμοδιότητες της ΕΕ και η ενσωμάτωση της μεταναστευτικής πτυχής στις εξωτερικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης

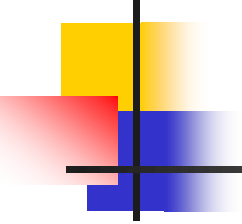
Το θεσμικό πλαίσιο της μετανάστευσης
στην ΕΕ (II)

Θεσμικό πλαίσιο ΕΕ (1 από 7)

Συνθήκη του
Άμστερνταμ
(1997): η
μετανάστευση
εντάσσεται στις
αρμοδιότητες
της ΕΕ (I)

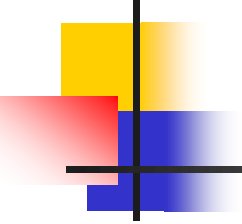
- ενίσχυση ενιαίου χώρου ελευθερίας και ασφάλειας (άρση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα & αύξησης ελέγχων σε εξωτερικά),
- διαμόρφωση κοινής πολιτικής θεωρήσεων (θεωρήσεις, τίτλοι βραχείας διαμονής, κοινές διαδικασίες και όροι χορήγησης θεωρήσεων βραχείας διάρκειας, σύνταξη καταλόγων τρίτων χωρών για απαλλαγή ή υποχρέωση θεώρησης βραχείας διαμονής),

Θεσμικό πλαίσιο ΕΕ (2 από 7)

Συνθήκη του
Άμστερνταμ
(1997): η
μετανάστευση
εντάσσεται στις
αρμοδιότητες
της ΕΕ (II)

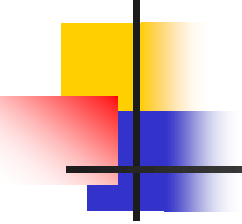
- διαμόρφωση κοινής πολιτικής στους τομείς της διεθνούς προστασίας (άσυλο, επικουρική & προσωρινή προστασία), ήτοι προσδιορισμός ελαχίστων προδιαγραφών υποδοχής, διαδικασιών εξέτασης και αναγνώρισης καθεστώτος, κριτηρίων και μηχανισμών προσδιορισμού του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση ενός αιτήματος, ελαχίστων προδιαγραφών προσωρινής προστασίας και προδιαγραφών δίκαιης κατανομής των βαρών,

Θεσμικό πλαίσιο ΕΕ (3 από 7)

Συνθήκη του
Άμστερνταμ
(1997): η
μετανάστευση
εντάσσεται στις
αρμοδιότητες
της ΕΕ (III)

- καθορισμός προϋποθέσεων εισόδου, διαμονής και χορήγησης θεωρήσεων και αδειών διαμονής μακράς διάρκειας σε πολίτες τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων επανένωσης & προϋποθέσεων διαμονής αλλοδαπού που διαμένει σε ένα κράτος μέλος να διαμείνει σε έτερο κράτος μέλος) &
- υιοθέτηση μέτρων για καταπολέμηση παράνομης μετανάστευσης, παράνομης διαμονής και εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της επιστροφής.

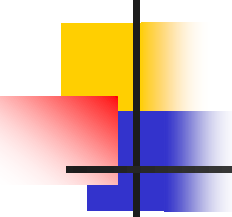

Θεσμικό πλαίσιο ΕΕ (4 από 7)

Η δεκαετία του 2000 ήταν η περίοδος υλοποίησης του πρώτου «κύματος» παρεμβάσεων και νομοθεσίας της ΕΕ

η Συνθήκη της Λισαβόνας (2009)

- ολοκληρώνει (ουσιαστικά) το θεσμικό πλαίσιο για τη διαμόρφωση του ενιαίου χώρου «δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας»
- βασίζεται στη Συνταγματική Συνθήκη &
- στοχεύει στην ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων που βασίζεται στην **αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών** και είναι **δίκαιη έναντι των πολιτών τρίτων χωρών**.

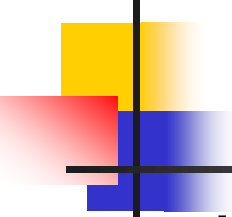

Θεσμικό πλαίσιο ΕΕ (5 από 7)

- Υιοθετείται η «συνήθης νομοθετική διαδικασία» σε όλες τις πτυχές κοινής μεταναστευτικής πολιτικής (*«συναπόφαση»*),
- Εισάγεται ειδική διάταξη για την υιοθέτηση (νομοθετικών) μέτρων καθορισμού δικαιωμάτων πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος,

Καινοτομίες Λισαβόνας (I)

- Εισάγεται διάταξη περί δυνατότητας ΕΕ να συνάπτει συμφωνίες επανεισδοχής με τρίτες χώρες προέλευσης ή διέλευσης μεταναστών (έως τότε διασταλτική ερμηνεία δύο διακριτών ρυθμίσεων),

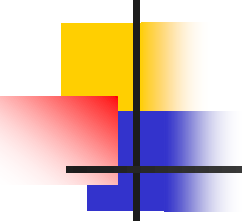

Θεσμικό πλαίσιο ΕΕ (6 από 7)

- Εισάγεται διάταξη για τη δυνατότητα θέσπισης μέτρων ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κ-μ για την ενσωμάτωση (νομίμων), ενώ αποκλείεται οιασδήποτε εναρμόνιση νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων των κ-μ [αναγνωρίζεται εθνική αρμοδιότητα σε ενσωμάτωση],

Καινοτομίες Λισαβόνας (ΙΙ)

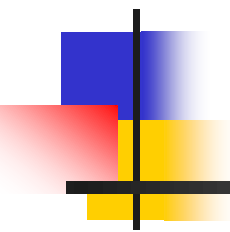
- Διασφαλίζεται πλέον, σε θεσμικό επίπεδο, η εθνική αρμοδιότητα περί καθορισμού του όγκου εισδοχής των εισερχομένων, από τρίτες χώρες, υπηκόων τρίτων χωρών για την αναζήτηση μισθωτής ή μη μισθωτής εργασίας &

Θεσμικό πλαίσιο ΕΕ (7 από 7)

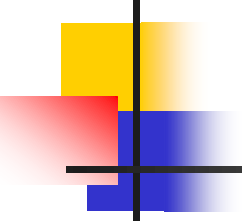
Καινοτομίες Λισαβόνας (ΙΙ)

- **«αλληλεγγύη»**: αφορά σε καταστάσεις ή προβλήματα που δημιουργούνται σε ένα κράτος μέλος προς ενίσχυση, του οποίου προστρέχουν τα υπόλοιπα, ενώ
 - **«δίκαιη κατανομή των ευθυνών»**: αφορά σε κοινή αντιμετώπιση ενός κοινού προβλήματος (οικονομική, πρακτική, εξωτερική δράση ΕΕ ή ανακατανομή / μετεγκατάσταση)
- Εισάγονται
- α) (θεσμικά πλέον) **η αρχή της αλληλεγγύης** μεταξύ των κρατών μελών &
 - β) (για πρώτη φορά οριζόντια ρύθμιση) **η αρχή της δίκαιης κατανομής ευθυνών** (συμπεριλαμβανομένου του οικονομικού επιπέδου)

Οι θεσμικές αρμοδιότητες της ΕΕ και η ενσωμάτωση της μεταναστευτικής πτυχής στις εξωτερικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η πρακτική του Πολυετούς
Προγραμματισμού στον τομέα της
Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών
Υποθέσεων (III)

Πολυετής Προγραμματισμός (1 από 20)

Συνθήκη του
Άμστερνταμ
(1997): η
μετανάστευση
εντάσσεται στις
αρμοδιότητες
της ΕΕ (**έναρξη
ισχύος 1999**)

Υιοθετείται από το Συμβούλιο η
**πρακτική του πολυετούς
(πενταετούς) προγραμματισμού
της ενωσιακής πολιτικής στον
τομέα της (νόμιμης /
παράνομης) μετανάστευσης,
των συνόρων και της διεθνούς
προστασίας** (σε πλαίσιο του
ευρύτερου σχεδιασμού τομέα ΔΕΥ)

Πολυετής Προγραμματισμός (2 από 20)

Πρόγραμμα του Τάμπερε 1999 – 2004 (I)

- η ολοκληρωμένη διαχείριση της μετανάστευσης (συνεργασία με χώρες προέλευσης, καταπολέμηση παράνομης μετανάστευσης και εμπορίας ανθρώπων, φύλαξη συνόρων ΕΕ, προώθηση ευκαιριών νόμιμης μετανάστευσης, διασφάλιση κοινωνικής συνοχής μέσω ενσωμάτωσης),
- η δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στην επικράτεια των κρατών μελών, η οποία περιλαμβάνει μια σθεναρή πολιτική ενσωμάτωσης,

Πολυετής Προγραμματισμός (3 από 20)

Πρόγραμμα του Τάμπερε 1999 – 2004 (II)

- η ανάπτυξη εταιρικής σχέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις τρίτες χώρες προέλευσης μεταναστών,
- η έναρξη των σχετικών νομοθετικών διαδικασιών για τη διαμόρφωση ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου &
 - η παροχή στους υπηκόους τρίτων χωρών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων συγκρίσιμων με αυτά των υπηκόων των κρατών μελών.

Πολυετής Προγραμματισμός (4 από 20)

Πρόγραμμα της Χάγης 2005 – 2009 (I) **Περιλαμβάνει δράσεις εμβάθυνσης των προβλέψεων του Προγράμματος του Τάμπερε**

- (περαιτέρω) ανάπτυξη μιας κοινής ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής που λαμβάνει υπόψη όλες τις πτυχές (αίτια μετανάστευσης, διαδικασίες εισόδου και διαμονής, ενσωμάτωση, αποτελεσματική επιστροφή),
- εκπόνηση ενός προγράμματος πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση, το οποίο ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες των αγορών εργασίας των κρατών μελών,

Πολυετής Προγραμματισμός (5 από 20)

Πρόγραμμα της Χάγης 2005 – 2009 (II)

- ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών ένταξης, λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκομένων (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο),
- ανάπτυξη εταιρικής σχέσης με τρίτες χώρες προέλευσης / διέλευσης μεταναστών για την ολοκληρωμένη διαχείριση του φαινομένου (αποτροπή παράνομης, προώθηση νόμιμης) &
- ανάπτυξη ενωσιακών πολιτικών καταπολέμησης παράνομης μετανάστευσης (λ.χ. μέσω ελέγχου συνόρων) και αποτελεσματικής επιστροφής (βάσει εθελούσιου ή υποχρεωτικού επαναπατρισμού).

Πολυετής Προγραμματισμός (6 από 20)

Ευρωπαϊκό Σύμφωνο (2008)

- συνιστά έγγραφο πολιτικής κατεύθυνσης (πολιτική δέσμευση),
- πρώτη ολοκληρωμένη βάση ενιαίας διαχείρισης μεταναστευτικών ροών,
- **αναγνωρίζει** για πρώτη φορά τα σύνορα των κρατών μελών, ως **εξωτερικά σύνορα** της ΕΕ &
- περιλαμβάνει τις κατευθυντήριες γραμμές και τις πολιτικές δεσμεύσεις για την διαμόρφωση της ενωσιακής πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου.

Υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (επί Γαλλικής Προεδρίας, 2008)

Πολυετής Προγραμματισμός (7 από 20)

Πρόγραμμα της Στοκχόλμης 2010 – 2014 (I)

το Πρόγραμμα αναγνώρισε

- την επιτευχθείσα πρόοδο στην ανάπτυξη της ενωσιακής μεταναστευτικής πολιτικής
- το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο ως σαφή βάση περαιτέρω προόδου στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου &
- έθεσε ως προτεραιότητα τη διαμόρφωση μιας **«προνοητικής και συνολικής ευρωπαϊκής πολιτικής μετανάστευσης με βάση την αλληλεγγύη και την ευθύνη»**

Πολυετής Προγραμματισμός (8 από 20)

Πρόγραμμα της Στοκχόλμης 2010 – 2014 (II)

Νόμιμη μετανάστευση

- η σταδιακή αναγνώριση στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αντιστοίχων με εκείνα των πολιτών της ΕΕ
- τη δημιουργία ευέλικτων συστημάτων εισδοχής, τα οποία λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των αγορών εργασίας των κ-μ και τις δεξιότητες και ικανότητες των μεταναστών (αξιολόγηση υφιστάμενων πολιτικών, βελτίωση αξιοπιστίας δεδομένων, διερεύνηση τυχόν ρύθμισης νέων κατηγοριών, αξιολόγηση Οδηγίας οικογενειακής επανένωσης)

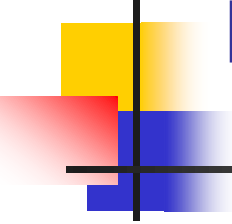

Πολυετής Προγραμματισμός (9 από 20)

Πρόγραμμα της Στοκχόλμης 2010 – 2014 (III)

Ενσωμάτωση: η
(περαιτέρω)
ανάπτυξη δομών και
εργαλείων
ανταλλαγής γνώσεων
και **συντονισμού**
των πολιτικών
κοινωνικής ένταξης
μέσω την εκπόνησης
μιας νέας
Ευρωπαϊκής Ατζέντας
για την ένταξη

- ανάπτυξη ενός συντονιστικού μηχανισμού (ανοικτός συντονισμός),
- προσδιορισμός κοινών ευρωπαϊκών προτύπων (modules) ένταξης (με κοινά στοιχεία, ήτοι εισαγωγικά μαθήματα, μαθήματα γλώσσας, δέσμευση κοινωνίας υποδοχής, ενεργό συμμετοχή μεταναστών),
- ανάπτυξη βασικών δεικτών αξιολόγησης &
- προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου.

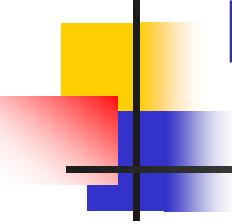
Πολυετής Προγραμματισμός (10 από 20)

Πρόγραμμα της Στοκχόλμης 2010 – 2014 (IV)

Παράνομη μετανάστευση:

ολοκληρωμένη
διαχείριση συνόρων,
καταπολέμηση
εμπορίας και
παράνομης διακίνησης,
συνεργασία με χώρες
καταγωγής / διέλευσης
& αποτελεσματική και
βιώσιμη επιστροφή,

- αξιολόγηση συμφωνιών επανεισδοχής & μηχανισμός παρακολούθησης,
- περαιτέρω ανάπτυξη ολοκληρωμένης διαχείρισης συνόρων (*inter alia* FRONTEX),
- παροχή συνδρομής σε κ-μ που αντιμετωπίζουν δυσανάλογες μεταναστευτικές πιέσεις (επιστροφή & επιχειρησιακή συνεργασία) &
- ειδική μέριμνα για ασυνόδευτους ανηλίκους.

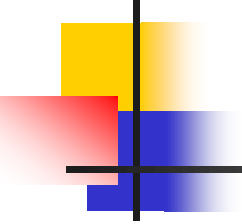
Πολυετής Προγραμματισμός (11 από 20)

Πρόγραμμα της Στοκχόλμης 2010 – 2014 (V)

Σφαιρική Προσέγγιση της Μετανάστευσης

στοχεύει στην
προώθηση της
ολοκληρωμένης
διαχείρισης της
μετανάστευσης στις
σχέσεις της ΕΕ με τις
τρίτες χώρες
προέλευσης και
διέλευσης μεταναστών.

- συστηματική χρήση των διαθέσιμων μέσων σε συνεργασία με τρίτες χώρες ιδιαίτερου μεταναστευτικού ενδιαφέροντος (βλ. επόμενο κεφάλαιο),
- εκτεταμένη χρήση του μέσου της εταιρικής σύμπραξης κινητικότητας &
- διερεύνηση προαγωγής αποτελεσματικών, ασφαλών και χαμηλού κόστους μεταφορών εμβασμάτων και της έννοιας της κυκλικής μετανάστευσης.

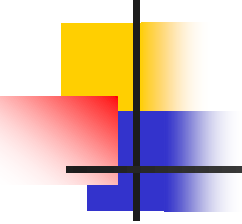

Πολυετής Προγραμματισμός (12 από 20)

Στρατηγικές
κατευθυντήριες
γραμμές τομέα
ΔΕΥ

Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο /
Ιούνιος 2014 /
Ελληνική
Προεδρία

- αξιοποίηση ωφελημάτων νόμιμης μετανάστευσης και ενσωμάτωσης για ΕΕ (δημογραφία, διεθνής ανταγωνισμός, συνοχή), προστασία σε αυτούς που πραγματικά τη χρειάζονται (EASO, εφαρμογή νομοθεσίας),
- αποτελεσματική διαχείριση εξωτερικών συνόρων ΕΕ (FRONTEX, EUROSUR, διερεύνηση ευρωπαϊκού συστήματος συνοριοφυλάκων, νέα πολιτική θεωρήσεων) &
- αντιμετώπιση παράνομης μετανάστευσης (διακίνηση, επιστροφή) και αποτροπή απώλειας ζωών.

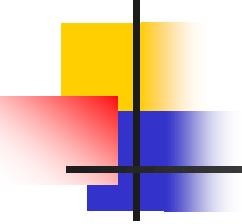

Πολυετής Προγραμματισμός (13 από 20)

Η Ε. Επιτροπή υπέβαλε
(2015) τη νέα
**Ευρωπαϊκή Ατζέντα
για τη
Μετανάστευση**, ως
απάντηση στην
μεταναστευτική κρίση

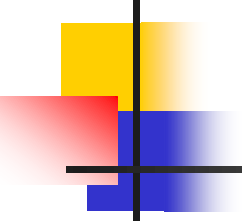
- δράσεις **επείγοντος χαρακτήρα**, ως μια πρώτη ανταπόκριση της ΕΕ στην εκδηλωθείσα κρίση &
- προτάσεις για ένα πλαίσιο μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δράσεων (νόμιμη & παράνομη μετανάστευση, διεθνή προστασία και σύνορα)

Πολυετής Προγραμματισμός (14 από 20)

Ευρωπαϊκή Ατζέντα Επείγουσες δράσεις (κυρίως)

- διάσωση ανθρωπίνων ζώων στη θάλασσα (διεύρυνση επιχειρήσεων Triton και Poseidon),
- καταπολέμηση δικτύων διακίνησης μεταναστών (ενεργοποίηση Europol, προφίλ σκαφών διακινητών, αξιωματικοί σύνδεσμοι, επιχειρήσεις ΚΕΠΑΑ),
- υποστήριξη κ-μ που δέχονται δυσανάλογο αριθμό αιτούντων άσυλο μέσω μετεγκατάστασης (relocation, hot – spot, EASO, έκτακτη χρηματοδότηση 60 εκ.) &
- διαμόρφωση κοινής προσέγγισης επανεγκατάστασης (resettlement / 20.000 & 50 εκατ.).

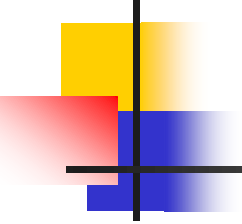
Πολυετής Προγραμματισμός (15 από 20)

Ευρωπαϊκή Ατζέντα

Μεσο/Μακρο-
πρόθεσμα
μέτρα (I)

Μείωση κινήτρων παράνομης:

- σχέδιο δράσης για έρευνα και δίωξη δικτύων διακινητών (προσαγωγή & δέσμευση περιουσίας),
- εκπόνηση εγχειριδίου επιστροφής,
- ενίσχυση εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες σε τομείς εμπορίας μεταναστών και επιστροφής,
- ενίσχυση αντιπροσωπειών ΕΕ σε χώρες – κλειδιά &
- ενίσχυση ρόλου FRONTEX σε επιχειρήσεις επιστροφής.

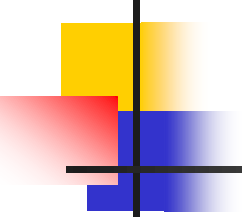
Πολυετής Προγραμματισμός (16 από 20)

Ευρωπαϊκή Ατζέντα

Μεσο/Μακρο-
πρόθεσμα
μέτρα (II)

Διάσωση ζωών και διασφάλιση των εξωτερικών συνόρων:

- υποβολή αναθεωρημένης πρότασης σχετικά με τα ευφυή σύνορα,
- χρηματοδότηση πρωτοβουλιών για βελτίωση δυνατοτήτων χωρών Βόρειας Αφρικής για έρευνα και διάσωση,
- μελέτη δυνατότητας θέσπισης ευρωπαϊκού συστήματος συνοριοφυλακής και
- ενίσχυση του ρόλου του FRONTEX.

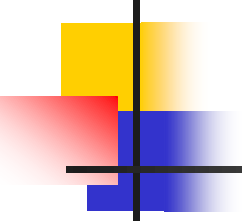

Πολυετής Προγραμματισμός (17 από 20)

Ευρωπαϊκή Ατζέντα

Μεσο/Μακρο-
πρόθεσμα
μέτρα (III)

- Νέα πολιτική για τη νόμιμη μετανάστευση
- επανεξέταση Οδηγίας για εισδοχή εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης (EU Blue Card),
- πλατφόρμα συνεργασίας με κ-μ, επιχειρήσεις και συνδικαλιστικές οργανώσεις για οικονομική μετανάστευση,
- δράσεις για εμβάσματα,
- μελέτη ανάπτυξης ευρωπαϊκού συστήματος «εκδήλωσης ενδιαφέροντος» για εν δυνάμει μετανάστες &
- μεγιστοποίηση αναπτυξιακών πλεονεκτημάτων σε χώρες προέλευσης.

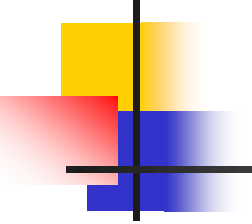

Πολυετής Προγραμματισμός (18 από 20)

Ευρωπαϊκή Ατζέντα

Μεσο/Μακρο-
πρόθεσμα
μέτρα (IV)

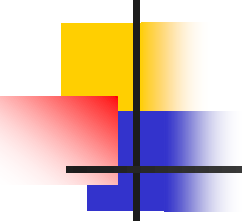
- Ενίσχυση της πολιτικής στον τομέα του ασύλου
- πλήρης εφαρμογή του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου,
- αξιολόγηση του συστήματος του Δουβλίνου έως τα μέσα του 2016 με σκοπό την αναθεώρησή του,
- πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση των καταχρήσεων του συστήματος παροχής ασύλου και
- μελέτη δυνατότητας θέσπισης ενιαίας διαδικασίας ασύλου που θα εγγυάται ίση μεταχείριση των αιτούντων σε όλη της ΕΕ.

Πολυετής Προγραμματισμός (19 από 20)

Κοινή Δήλωση ΕΕ – Τουρκίας
(18.3.2016) / Στόχοι:

- να περιοριστεί η παράνομη μετανάστευση από την Τουρκία,
- να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης των Σύρων προσφύγων στην Τουρκία και
- να ανοίξουν οργανωμένοι, ασφαλείς και νόμιμοι δίαυλοι για ΕΕ
- 94% χαμηλότερες οι παράνομες αφίξεις σε ΕΕ,
- 27.000 Σύροι πρόσφυγες έχουν επανεγκατασταθεί,
- EU Facility for Refugee (χρηματοδότηση σε Τουρκία) &
- ο ρυθμός επιστροφής στην Τουρκία, σε εφαρμογή της Δήλωσης, παραμένει αργός.

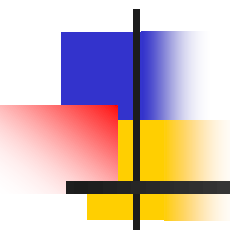

Πολυετής Προγραμματισμός (20 από 20)

η Ευρωπαϊκή Ένωση

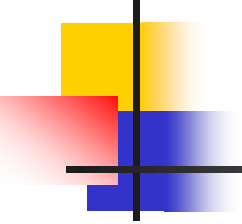
- έχει ξεκινήσει τις συζητήσεις για την ολοκλήρωση των νομοθετημάτων που αφορούν στο Κοινό Σύστημα Ασύλου (φάση II) &
- προωθεί την ταχεία υλοποίηση αυτών που έχουν ήδη υιοθετηθεί (λ.χ. κανονισμοί για ευφυή σύνορα).

Έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις για την υιοθέτηση ενός νέου Συμφώνου για την Μετανάστευση (εν αναμονή προτάσεων Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Οι θεσμικές αρμοδιότητες της ΕΕ και η
ενσωμάτωση της μεταναστευτικής πτυχής στις
εξωτερικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης

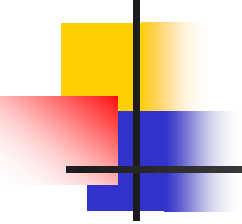
Η Σφαιρική Προσέγγιση για την
Μετανάστευση και την Κινητικότητα (IV)

Σφαιρική προσέγγιση (1 από ...)

η Σφαιρική Προσέγγιση για τη μετανάστευση και την κινητικότητα (GAMM) αποτελεί (από το 2005) την πολιτική ενσωμάτωσης της μετανάστευσης στο σύνολο των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ

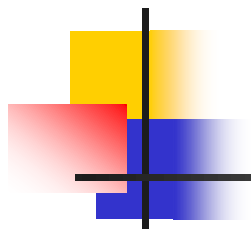
- περιλαμβάνει τους τέσσερις (4) πυλώνες πολιτικής,
- βασικό κριτήριο ανάπτυξης η γεωγραφική ισορροπία &
- υλοποιείται μέσω πολιτικών εργαλείων (διμερείς και περιφερειακοί διάλογοι πολιτικής ή σχέδια δράσης), νομικών μέσων (λ.χ. διευκολύνσεις θεώρησης, διμερείς συμφωνίες νόμιμης μετανάστευσης ή ασφαλιστικές, συμφωνίες επανεισδοχής) & επιχειρησιακών εργαλείων.

Σφαιρική προσέγγιση (2 από ...)

Τα επίπεδα
διαλόγου και
συνεργασίας

- το παγκόσμιο επίπεδο (GFMD & HLD),
- το περιφερειακό επίπεδο, όπου περιλαμβάνεται σειρά περιφερειακών πρωτοβουλιών διαλόγου που συμμετέχει η ΕΕ (δέκα διαδικασίες) με βασικότερες «τη Διαδικασία της Πράγας», «τη Διαδικασία της Βουδαπέστης», «την Ανατολική Εταιρική Σχέση», «τη Διαδικασία του Ραμπάτ» και «την Εταιρική σχέση με την Αφρική για τη μετανάστευση και την κινητικότητα» &
- το διμερές επίπεδο, όπου η ΕΕ συνεργάζεται με συγκεκριμένες χώρες (λ.χ. Ρωσία, Κίνα, Ινδία, ΗΠΑ, Τουρκία).

Σφαιρική προσέγγιση (3 από ...)

Τα εργαλεία
που
αξιοποιούνται

- οι αποστολές μετανάστευσης της ΕΕ σε τρίτη χώρα,
- οι πλατφόρμες συνεργασίας ΕΕ, κ-μ και τρίτης χώρας,
- τα προφίλ μετανάστευσης των τρίτων χωρών,
- το κοινό θεματολόγιο για τη μετανάστευση και την κινητικότητα μεταξύ ΕΕ και τρίτης χώρας &
- οι εταιρικές συμπράξεις στον τομέα της μετανάστευσης και της κινητικότητας

UN Population Division

<http://metrocosm.com/global-immigration-map/>

